

16. ČÍSLO / V. ROČNÍK

5,- Kč (6,- Sk)

20. DUBNA 1997

Z obsahu:

Naděje církve i lidstva

Jan Pavel II. při
generální audienci
3. dubna 1997.

– strana 2 –

Velký mariánský papež

Nad letenskou plání
se opět objeví pape-
žův modrý štít
s křížem a písme-
nem M.

– strana 4 –

Co s načatým večere?

Konzumní způsob
života, který se
nevyhýbá ani křesťa-
nům, nás uzavírá do
našich zařízených
a zabydlených do-
movů.

– strana 7 –

Církevní představe- ný – pastýř Božího stáda

– strana 8 –

„Na Boha“ nebo „na sebe“?

– strana 9 –

Život – nikoliv na zkoušku

– strana 10 –

Naděje církve i lidstva

Raduj se, nebes Královno, aleluja! Tak zpívá církev v této velikonoční době a vyzývá věřící, aby se spojili s duchovní radostí Marie, Matky Zmrtvýchvstalého. Radost Panny nad Kristovým zmrtvýchvstáním je ještě větší, pomyslíme-li na její hlubokou účast na celém Ježíšově životě.

Tím, že Maria přijala s naprostou ochotou slovo anděla Gabriela, který jí zvěstoval, že se stane Matkou Mesiáše, začala její účast na dramatu vykoupení, byla stržena do oběti Syna, jak to naznačil Simeon při obětování v chrámu, a to pokračuje nejen při epizodě ztráty a nalezení dvanáctiletého Ježíše, nýbrž i během celého jeho veřejného života.

Nicméně přidružení Panny ke Kristovu poslání dosahuje vrcholu v Jeruzalémě, ve chvíli utrpení a smrti Vykupitele. Jak dosvědčuje čtvrté evangelium, pobývala v těch dnech ve svatém městě a pravděpodobně na oslavách židovské paschy.

II. vatikánský koncil podtrhává hluboký rozměr přítomnosti Panny na Kalvárii. Připomíná, že své spojení se Synem udržovala věrně až ke kříži, a upozorňuje, že toto spojení Matky se Synem v díle spásy

rozeným, kde se přidružila k jeho oběti svou mateřskou duší a láskyplně souhlasila, aby byl zabit obětní dar, který ona zrodila.

Těmito slovy koncil připomíná soucit Marie, v jejímž srdci se zrcadlí všechno, co Ježíš trpí duševně i tělesně, a podtrhuje její vůli mít podíl na výkupné oběti a spojit vlastní mateřskou bolest s kněžskou obětí Syna.

V koncilním textu se také zdůrazňuje, že souhlas, který dala k obětování Ježíše, není nějaké trpné přijetí, nýbrž autentický úkon lásky, kterým ona obětuje svého Syna jako oběť smíru za hříchy celého lidstva.

Lumen gentium staví Panu do vztahu ke Kristu, hlavnímu představiteli události vykoupení, a upřesňuje, že se přidružila k jeho oběti, ale zů-

Zvláště pak to, že Panna stála pod křížem vzpřímeně, připomíná její neotřesitelnou pevnost a mimořádnou odvahu čelit utrpení. Během kalvárského dramatu podpirá Marii víra, která zesílila během události existence a především během Ježíšova veřejného života. Koncil připomíná, že blahoslavená Panna se ubírala cestou víry a své spojení s Kristem udržovala věrně až ke kříži.

Na zpupné urážky adresované ukřižovanému Mesiáši odpovídá trpělivostí a odpuštěním, neboť sdílí jeho nejhlubší smýšlení a přidružuje se k jeho prosbě k Otci: *Odpusť jim, neboť nevědí, co činí!* Tím, že se podílí na odevzdanosti do Otcovy vůle, vyjádřeně posledními Ježíšovými slovy na kříži: *Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha!*, přináší s láskyplným souhlasem, jak podotýká koncil, obětní dar, který ona zrodila.

V tomto Mariině svrchovaném ANO září důvěryplná naděje v tajemnou budoucnost, jež začíná smrtí ukřižovaného Syna. Výrazy, kterými Ježíš na své cestě do Jeruzaléma poučoval své učedníky, že *Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a po třech dnech vstát*, zní v Mariině srdci v dramatické hodině na Kalvárii a vyvolávají očekávání a touhu po vzkříšení.

Mariina naděje u paty kříže má v sobě mnohem mocnější světlo, než jsou temnoty, které ovládají mnohá srdce. Tváří v tvář výkupné oběti se rodí v Marii naděje církve i lidstva.

(Podle Vatikánského rozhlasu)

Smírná modlitba po svatém přijímání o mariánské první sobotě

K: Dnešní den se obracíme k tobě, naše nebeská Matko, abychom ti přinášli smír a dostiučinění za množství urážek, kterých se dostává tvému Neposkvrněnému Srdci.

L: Tak mnoho lidí chová k tobě lhostejnost, nevděk, ano i odmítání a nepřátelství; tak mnozí popírají tvoje přednosti, tupí vykupitelský čin tvého Syna svým hříšným životem. Takové pohrdání tě zraňuje a bolí v nejhlubším nitru tvého Srdce.

K: Kéž je nám dovoleno, abychom svou chválou a láskou odčiňovali, co zavinilo nepochopení, lhostejnost a zloba.

L: Přijali jsme ve svatém přijímání jednorozeného Syna věčného Otce a tvého vlastního Syna. V něm a s ním chválíme a oslavujeme tebe! Proud lásky, který tryská z jeho Božského Srdce, kéž tě zaplaví a naplní nebeskou radostí, abys zapoměla na všechny nepřijemnosti, které ti lidé způsobí.

K: Se svou úctou a láskou spojujeme v naprosté důvěře své prosby. Tak jak ti byl někdy svěřen lidský život Kristův, tak ti nyní svěřujeme jeho mystické tělo, svatou církev.

L: Zajisti národům mír, církvi svobodu, hříšníkům obrácení a celému světu život v křesťanských ctnostech.

K: Pamatuj především na národy Východu, které tě uctívaly ve svých ikonách a které nálehavě potřebují tvou přímluvu u Božího trůnu.

L: Jsou spolu s celým světem zasvěceny tvému Neposkvrněnému Srdci. Vypros jim náboženský obrat, který jsi slíbila všem, kteří věrně uctívají tvoje Srdce.

K: Ať je tvému mateřsky starostlivému Srdci svěřeno celé lidstvo s jeho strádáním, jeho bídou a nouzí.

L: Přenes nás přes bouře a zmatky dnešní doby! Chraň nás starostlivou láskou svého mateřského Srdce především před lidskými a ďábelskými nástrahami. Amen.

Imprimatur:
Limburg 25. 2. 1965

Milí poutníci z Moravy! Duchovně pro církev v Čechách a na Moravě měsícem sv. Vojtěcha letos slavíme tisící výročí jeho mučednické smrti. I já se zakrátko vydám po stopách tohoto světce, pražského biskupa, misionáře a velkého Evropana. Na shledanou v Praze nebo v Hradci Králové! Z celého srdce žehnám vám i vašim drahým ve vlasti. Chvála Kristu!

je zřejmé od chvíle pozemského početí Krista až do jeho smrti.

S pohledem osvíceným září zmrtvýchvstání se v myšlenkách zastavíme nad přilnutím Matky k výkupnému utrpení Syna, jež se naplňuje v účasti na jeho bolesti. Vratme se znovu pod kříž, ale už z hlediska zmrtvýchvstání, kde Matka hluboce trpěla se svým jedno-

stává podřízena svému božskému Synu.

Svatý Jan ve svém evangeliu uvádí, že u Ježíšova kříže stály jeho Matka, sestra jeho Matky, Marie Kleofášova, a Marie Magdalská. Slovem *státi*, jež doslovně znamená stát na nohou, stát vzpřímeně, evangelista snad chce ukázat důstojnost a sílu, kterou Maria i ostatní ženy v bolesti projevovaly.

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 4,8–12

Petr, naplněn Duchem svatým, řekl: „Přední mužové v lidu a starší! Když se dnes musíme odpovídat z dobrého skutku na nemocném člověku, kým že byl uzdraven, tedy ať to víte vy všichni a celý izraelský národ: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých: skrze něho stojí tento člověk před vámi zdravý. On je ten, kámen, který jste vy stavitelé odhodili, ale z kterého se stal kvádr nárožní. V nikom jiném není spásy. Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy.“

2. čtení – 1 Jan 3,1–2

Milovaní! Hledte, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.

Evangelium – Jan 10,11–18

Ježíš řekl:

„Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává za ovce svůj život. Kdo je najatý za mzdu a není pastýř a jemuž ovce nepatří, jak vidí přicházet vlka, opouští ovce a dává se na útěk, a vlk je uchvacuje a rozhání. Vždyť je najatý za mzdu a na ovcích mu nezáleží. Já jsem dobrý pastýř; znám svoje ovce a moje ovce znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávám svůj život. Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést a uposlechnou mého hlasu a bude jen jedno stádce, jen jeden pastýř. Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe. Mám moc život dát a mám moc zase ho přijmout. Takový příkaz jsem dostal od svého Otce.“

Myšlenka na neděli

DOBŘÝ PASTÝŘ

Zamyšlení nad úryvkem Jan 10,11–18

A bude jedno stádo a jeden pastýř

Vrať se do večeřadla, kde se Ježíš po Poslední večeři loučí se svými učedníky. V posledním podobenství, které vytrysklo z jeho milujícího srdce, vystupuje nepokrytě sám, a proto mluví tentokrát v první osobě. Tváří v tvář blížící se smrti chce Ježíš vyslovit to, co mu nejvíce leží na srdci. Je to jeho nevýslovná láska a starost o ty, pro které přišel na tento svět a za které půjde na smrt. Jsi jednou z nich, jeho vyznání platí i tobě. Naslouchej Mu proto s otevřeným srdcem.

Tvůj Pán se ti představuje jako *Dobrý pastýř*. Ježíšův vztah k »ovcím« však přesahuje všechny představy, které by nás mohly napadnout při vyslovení slova pastýř. Ježíš tu hovoří o tak neuvěřitelně intimním vztahu, jaký panuje mezi Otcem a jeho Synem. Chápeš, co to znamená? Tvůj Pastýř tě zná důvěrněji, než znáš samu sebe. Zná tvé potřeby i sklony, tvé slabosti i neduhy, zná tvou minulost, přítomnost i budoucnost, ví, co potřebuješ pro své zdraví i pro své štěstí. »Znáš« je tu pro Pastýře totéž jako »milovat«.

Uvědom si však, že jsi *jeho ovci* do té míry, nakolik i ty *znáš svého Pastýře*. Znáš jej doopravdy? Znáš jeho tvář a jeho hlas? Znáš jeho nevtravou, a přece neodbytnou lásku, jeho tichou a bezmeznou trpělivost, s jakou tě hledá na tvých bludných cestách? Jeho nenápadnou, ale důslednou a neustávající péči, jeho pokoru a laskavou vynalézavost, s jakou i tvou nevděčnost a vzdor obrací ve tvůj prospěch? Znáš a uvědomuješ si jeho něžnou péči, s jakou tě vodi k nejlepším pastvinám a k nejčistším pramenům? Znáš jeho trvalou, a přece nevtravou přítomnost nejen u tebe, ale přímo v tobě? Znáš jeho Kříž a jeho rány, jeho tiché a pokorné Srdce, plné milosrdenství a slitování? Necítili se dobře u svého Pastýře, je to jen proto, že jej málo znáš. On se ti přece neskrývá, jen se ti nevnučuje. Vydal se za tebe a vydal se tobě dříve, než jsi byla a než jsi jej vůbec poznala. Nemáš jiného pastýře. Co by ti ještě nedal, když *dává za tebe svůj život?*

Tvůj Pastýř zná však nejen tebe, ale i tvé nepřátele. Zná vlky, kteří žízni po

tvé krvi. Zná jejich zlobu a jejich proradnost. Zná jejich taktiku, s jakou *trhají, rozdělují a rozhání stádo*, aby se zmocnili ovcí, zná *najaté pastýře*, kteří nemyslí na tebe, ale na svůj prospěch, na svou slávu a pohodlné bezpečí, zná falešné pastýře, kteří pro tebe nehnu prstem, aby ti pomohli z nebezpečí, naopak, zdaleka utečou nebo se spojí s vlky, protože *jim na tobě nezáleží*.

Poznáš-li dobře pravého Pastýře, bezpečně rozpoznáš ty, *kterí pracují jen za mzdu*, a budeš se jim zdaleka vyhýbat, i když přijdou v *beránčím převleku*. Oni tě ani neznají, ani tě nemilují. Nic pro tebe neudělali ani nevytrpěli. Jen tě lákají falešnými řečmi. Namlouvají ti, že ti nic nehrozí, že si můžeš hledat svou pastvu, kde se ti zlíbí, že jsi dost vospělá a soběstačná a nepotřebuješ, aby tě ve stádu volili za ruku. V Pastýřově omezujícím houfu prý nevychnáš svou samostatnost a svobodu. Otevři dobře své oči. Je jich mnoho a jsou nablízku, potulují se dokonce uprostřed stáda, ale nemusíš se bát, když Ježíši dovolíš, aby tě vzal k sobě a do své náruče. Tvůj Pastýř tě totiž nemůže chránit proti tvé vůli. To není jeho slabost, ale láska a úcta k tvé opravdové svobodě a důstojnosti, jimiž tě obdařil Otec.

Přidrž se Ježíšova stáda. Je u svého Pastýře i za každé bouře a nepohody bezpečné a má velkou budoucnost. Nebude jiného stáda než Jeho. Ježíš *se proto narodil a proto přišel na svět*,⁽¹⁾ aby zachránil i *jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince*. I ony se budou těšit z Pastýřova laskavého hlasu a milého volání, kterým již oslovil tebe. *V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni*.⁽²⁾ Jen ve stádu tohoto Pastýře *jsme nazváni dětmi Božími, a skutečně jimi jsme. Jsme-li světu cizí, je to proto, že nepoznal Boha*.⁽³⁾

Poděkuj Ježíši za jeho slova veliké naděje a radostné budoucnosti. Poděkuj mu za všechny ty, kteří jsou a budou *jeho*. Poděkuj Mu za bezpečnou jistotu, kterou ti dává ve viditelném úřadě *nejvyššího pastýře*, kterému svěřil *své jediné stádo*⁽⁴⁾ i za všechny v jedno spojené pastýře, kteří Jej milují a s Ním a v Ném vedou Jeho stádo, aby *chválilo Pána, protože je dobrý a protože věčně je jeho milosrdenství*.⁽⁵⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Jan 18,37; ⁽²⁾ 1. čtení Sk 4,12; ⁽³⁾ srov.

2. čtení 1 Jan 3,1; ⁽⁴⁾ srov. Jan 21,15–17;

⁽⁵⁾ resp. žalm 118,29.

Velký mariánský papež

Nad letenskou plání se opět objeví papežův modrý štít s křížem a písmenem M. Je to symbol více než výmluvný.

Matka Boží Panna Maria hrála u Karola Wojtyly již od počátku jeho cesty ke kněžství významnou roli. Když byl vysvěcen na kněze, získala tato jeho úcta nové významné impulsy. Doporučoval a prohluboval ji u svých věřících.

Přemýšlel velmi důkladně o dokonalé úctě a pobožnosti k Panně Marii. Příkladem mu byl sv. Ludvík Maria Grignon z Montfortu. Jeho kniha *Pojednání o pravé pobožnosti k Panně Marii* patřila k nejmilovanějším knihám mladého kněze Wojtyly. Rozjímal o jejím obsahu, modlil se podle ní a vyprávěl svým žákům o Ludvíkovi z Montfortu.

Když jej papež Pius XII. jmenoval krakovským světicím biskupem, zvolil si kristocentrický erb – velký kříž, u něhož je vyhrazeno nezadatelné místo pro Marii, čehož výrazem je písmeno »M«. K tomu si zvolil mariologické heslo TOTUS TUUS – Celý Tvůj. Tato slova pocházejí sice od sv. Bonaventury, ale do povědomí vstoupila teprve díky spisům sv. Ludvíka Grignona, odkud je Karol Wojtyla převzal a jimi světil sám sebe i svůj úřad zcela do rukou Panny Marie.

Je to vlastně uskutečnění příkazu ukřižovaného Ježíše, který dal svému učedníku: *To je tvá Matka*. Jsou tedy výstižně vyjádřena erbem i heslem Karola Wojtyly...

Jak se Ježíš krátce před svou smrtí obrátil ke své Matce a světil jí Jana, tak dal svému nejmilovanějšímu učedníku svou vlastní Matku. A Karol Wojtyla vyvodil z tohoto Kristova doporučení oprávněný nárok chovat k Ježíšově Matce

bezmeznou důvěru, protože ona se stala v tom okamžiku Matkou všech Kristových učedníků a každý, kdo je pokřtěn ve jménu Ježíšově, má právo důvěřovat Matce ukřižovaného Krista.

Jako biskup snažil se vysvětlovat svým kněžím význam Panny Marie a prohlubovat jejich mariologické znalosti. Tak řekl kněžím v Čenstochové: »Kristovo kněžství, na němž my všichni máme účast, vede nás k hlubšímu poznávání Panny Marie.«

Podržel si svůj znak a své heslo i po jmenování krakovským arcibiskupem r. 1964. Řekl tehdy: »V kněžském úřadě a v pastorační službě chtěl bych být spojen s Kristem skrze jeho Matku Marii. Její místo v dějinách spásy je málo známé. Budeme se snažit, abychom mu stále více rozuměli, neboť Maria hraje ve vykupitelském díle Ježíše Krista jedinečnou úlohu. Již dlouho jsem přesvědčen o tom, že je velmi obtížné pochopit Kristovo tajemství bez jeho Matky Marie. Proto si přeji nejdříve sám se v tom prohloubit a pak uvést i vás skrze Marii do tajemství vykoupení, abychom všichni odpovědným způsobem naplnili božský příkaz budovat mystické Tělo Kristovo, tj. církev, a stát se pravými učedníky Ježíše Krista.«

Když se slavilo tisící výročí křesťanství v Polsku v r. 1966, zvolal po vyznání víry přede všemi polskými biskupy a 500 tis. věřících: *Tyjsi Kristus, Syn Boha živého a Syn Marie!*

Když byl 16. října 1978 nečekaně zvolen papežem, zůstal nadále věrný svému znaku i heslu. Když předstoupil před nespočetný zástup na náměstí

Sv. Petra, zmínil se o svém počátečním strachu z papežského úřadu, ale pak »v duchu poslušnosti vůči Pánu a v plné důvěře k jeho Matce, Nejsvětější Panně Marii, jej přijal. Tak stojím nyní před vámi, abych vyznal naši společnou víru, naději a důvěru k Matce Kristově a k Matce církve.«

Příští den tento svůj postoj k Panně Marii ještě více zdůraznil: »V této hodině plné těžkostí a úzkostí mohu se obrátit pouze k Panně Marii, která v Kristově tajemství žije a spolupůsobí jako Matka. Obrácím se k ní v dětině úctě a opakuji slova: *TOTUS TUUS – Celý Tvůj, která jsem si vepsal do svého štítu v den svého biskupského svěcení.*«

V závěru encykliky *Redemptor Hominis* svěťuje Matce Boží církve a celé lidstvo, které se blíží k třetímu tisíciletí: »Prosím především Marii, nebeskou Matku církve, aby při této modlitbě v novém adventu lidstva zůstala s námi, kteří tvoříme mystické Tělo jejího jednorozného Syna. Doufám, že díky této modlitbě budeme moci přijmout shůry Ducha svatého, a tak se stát Kristovými svědky až do konce světa jako ti, kteří o Letnicích vyšli z večeřadla do Jeruzaléma a do celého světa.«

Když Jan Pavel II. navštívil v r. 1979 známou Kalvárii Zbrzydowskou, ohlédl se zpět za svým dosavadním životem a řekl: »Stále častěji jsem zde přicházel sám, a když jsem chodil po úzkých cestičkách za Ježíšem a jeho Matkou, rozjímal jsem o tajemstvích, která je spojují, a svěřoval jsem Kristu skrze Marii obzvláště obtížné problémy a zvláštní odpovědnost, kterou jsem nesl se svým úřadem. Mohu říci, že takřka všechny problémy dozněly právě zde, když jsem byl hluboce ponořen do modlitby tvář v tvář velkému tajemství, kte-

ré s sebou přináší toto poutní místo Kalvárie.«

V národní svatyni v Čenstochové řekl polský papež: »Tobě, čenstochovská Matko církve, odevzdávám sám sebe do zajetí tvé mateřské lásky podle slov svého štítu „Totus Tuus“. Tobě svěřuji celou církev až do nejdlejšího koutu země. Tobě svěřuji všechny lidi, své bratry, všechny národy a národnosti. Tobě svěřuji Evropu a všechny kontinenty. Tobě svěřuji Řím i Polsko spojené skrze tvého služebníka v novém pevném svazku lásky. Matko, přijmi nás, nikdy nás neopouštěj a veď nás!«

Veřejně tehdy přiznal: »Jsem člověk velké důvěry, které jsem se naučil právě zde.« Touto velkou důvěrou nemohla otřást ani tak tragická událost, jakou byl atentát a smrtelné zranění 13. května 1981. Právě naopak. Při rychlé jízdě z náměstí Sv. Petra do kliniky Gemelli za silného krvácení a nevýslovných bolestí opakoval Svatý otec polsky: *Jesu, Maria, miłosierdzie, Maria, ufam Tobie*. Čtyři dni později slyšel celý svět z nemocničního lůžka slova jeho velké důvěry: »Tobě, Maria, opakuji: *Totus Tuus ego sum!*«

Při velkém ekumenickém setkání o Letnicích r. 1981, řekl Jan Pavel II.: *Děkujeme za dar Letnic, za dar zrození církve, za mateřství, které Maria poskytl a stále poskytuje církvi. Děkujeme za tuto Matku, která je stále přítomná v údolí Letnic. Děkujeme, že ji můžeme nazývat Matkou církve. Jak učil již svatý Ambrož, ona je proto-*

typem církve pro svou víru, lásku a dokonalou jednotu s Ježíšem Kristem.«

V závěru pak řekl: »Maria, která jsi byla více než kterýkoliv člověk ponořena v Duchu svatém, pomáhej církvi svého Syna, aby dostála své odpovědnosti a předala všem lidem nevýslovný dar vykoupení a posvěcení pro osvobození všeho stvoření (Řím 8,2)!

Maria, která jsi byla s církví při prvopočátku jejího poslání, přičiň se, aby vyšla do celého světa a všechny národy bez výjimky učinila Kristovými učedníky, aby hlásala evangelium všemu stvoření! Kéž najde slovo božské pravdy a Duch lásky přístup ke všem lidským srdcím, která nemohou pocítit bez této pravdy a bez této lásky plnost života.

Matko všech lidí a všech národů, ty znáš jejich utrpení i jejich naděje. Ty prožíváš s mateřskou účastí všechny boje mezi dobrem a zlem, mezi světlem a tmou, která zahalila tento svět. Vyslyš naše volání, se kterým se v Duchu svatém obracíme přímo ke tvému Srdci. Obejmi láskou Matky a Služebnice Páně všechny, kteří nejvíce touží po této láskyplné náklonnosti, ale také ty, na jejichž důvěru obzvláště sama čekáš. Vezmi celou lidskou rodinu, kterou svěřujeme tobě v láskyplném odevzdání, pod svou mateřskou ochranu. Kéž se všem lidem dostane časů pokoje a svobody, časů pravdy, spravedlnosti a naděje.«

Matka Boží prokázala svou věrnost tomuto svému synu obzvláště viditelně 13. května 1981, a osvědčila tak moc, kterou jí dal Bůh, když vytrhla Jana Pavla II. z moci zla a násilné smrti.

Z knihy »Atentat auf den Papst im Lichte Fatimas« od Sebastiana Labo. Překlad -IŠ-

Svatý Vojtěch, Čech a Evropan, světec pro naši dobu

Návrat exulantů

V harmonickém tichu římského kláštera dostihl Vojtěcha, jako každého ve svůj čas, vývoj věcí v Čechách. Jedno z Boleslavových „divokých“ válečných tažení proti Polsku opět skončilo porážkou a Radě regentů došla trpělivost. Snažila se nastolit pořádek. Roku 992 tedy stanula nečekaně před papežem rozpačitě se tvářící skupina Boleslavových vyslanců a přednesla naléhavou prosbu: „Jeho Svatost, pro lásku Boží nechť přiměje biskupa Vojtěcha k návratu do Prahy. Vše je připraveno, brány katedrály jsou dokořán!“

Papež svolal synod, v němž se střetly dva zásadní myšlenkové směry: Reformátoři hájili názor, tehdy ostatně převažující, že mnišský způsob života převyšuje dokonce důstojnost biskupského svěcení. Právníci zastávali opačný názor. Svätý otec rozhodl, aby se biskup postaral o svěšené stádo. Vojtěch poslechl.

Léta 992–995

Vojtěch respektoval rozhodnutí Svatého otce, nezapomněl ovšem ani na smutné zkušenosti, které ho přiměly k odchodu z Prahy. Má-li se vrátit do Prahy, žádá o splnění těchto podmínek: Předně musel Boleslav slíbit, že pomůže biskupovi při nápravě všech nešvarů a všestranně podpoří založení benediktinského kláštera v Praze.

Překvapivý zvrat českých poměrů odpovídal politické situaci. Boleslav byl nejen poražen při vojenském tažení, ale ztratil mnoho ze své někdejší autority a vážnosti, proto chtěl dosáhnout za každou cenu smí-

ření se Slavníkovci, a k tomu potřeboval Vojtěchovu podporu.

Bruno z Querfurtu uvádí na jednom místě své biografie: „Nesmíme zamlčeti, že Vojtěch vyslal misionáře k uherským sousedům a sám Uhry též navštívil. Těm, kteří krátce předtím opustili bludnou cestu, přinesl světlo křesťanství.“ Vojtěcha vskutku smíme považovat za jednoho z předních apoštolů uherského národa.⁽⁶⁾ V životopise „Vita Stephani Maior“ se dokonce tvrdí, že krále Štěpána (997–1038) Vojtěch pokřtil. Toto však seriózní výsledky bádání vylučují. Naproti tomu Vojtěch zcela jistě ovlivnil náboženský vývoj na Slovensku a slovenská církev jej právem uctívá jako mocného přímluvce. Prostor Slovenska patřil k Velkomoravské říši, později se dokonce stal částí pražské diecéze. V 11. století výbojní Uhrové slovenské území dobyli a ovládali ho devět století až do roku 1918.

Brzy po svém návratu do Prahy posvětil biskup Vojtěch dne 14. ledna 993 kostel benediktinského kláštera v Břevnově ke cti Panny Marie a svatých Bonifáce a Alexia. Prvním opatem kláštera v Břevnově se stal Anastasius, o kterém bohužel mnoho nevíme. Jedná se patrně o Ascherika, který se r. 995 uchýlil do uherského azylu, roku 1002 se stal opatem Pannonhalmy a ostřihomským arcibiskupem. Kdykoliv Vojtěch mohl, uchýlil se do břevnovského kláštera, kde žil jako prostý mnich. Z Břevnova byly založeny další kláštery v Čechách, na Moravě, v Polsku a Uhrách.

Nová a velmi vážná roztržka mezi Boleslavem a Vojtěchem vznikla v roce 994 cel-

kem nečekaně, ač nelze zcela vyloučit Boleslavovo skryté podílíctví. Manželka jednoho šlechtice z mocného rodu Vršovců byla obžalována z cizoložství. Není dosud nesporně doloženo, zda oprávněně. Žena se uchýlila do kostela sv. Jiří na Hradčanech, kde našla útočiště. Pronásledovatelé, porušivše právo azylu, vyvěkli proti biskupově vůli ženu z chrámu a bez soudu ji popravili. Boleslav se postavil na stranu Vršovců proti biskupovi a opět nesplnil závazek, který na sebe vzal, že bude hájit práva církve. Celá věc měla nepochybně politické pozadí, neboť Slavníkovci se opět jednou zdáli být mocnějšími, než se Boleslavovi zamlouvalo. Biskupovu autoritu světská moc zpochybnila natolik, že byl ohrožen jeho život. Vojtěch znovu zápasil v modlitbě o dar správného rozhodnutí a dospěl po zralé úvaze s čistým svědomím k závěru, že asi opravdu není vhodným pasťřem tohoto vrtkavého, nevěrného lidu a jeho prchlivého vladaře. Podobá se izraelskému národu, jenž vždy znovu vzdoroval soudcům, králům a prorokům. S těžkým srdcem opustil vlast a vydal se na cestu do exilu. Každý člověk chápe neúspěch jako své vlastní osobní selhání; ani Vojtěchovi se nevedlo jinak. S těžkým srdcem opět stanul před branami „věčného města“. Dočkal se jistě míry lidské útěchy, když mladý císař Ota III., zdržující se právě v Římě, našel v sympatickém biskupovi zalíbení a vyvolil ho za svého zpovědníka. Denně s ním několik hodin diskutoval, neboť „utečenec“ byl zbožným, moudrým a zkušeným knězem vybraných způsobů.

Pokračování na str. 12

Protestantizace Anglie liturgickými změnami (3)

Protestantizace Anglie cílevědomými liturgickými změnami se prováděla za tvrdého odporu věřících jako dlouhodobý proces. Je to učebnicový příklad strategického postupu. V další části své přednášky věnuje autor pozornost postupu, který začal r. 1549, když Cranmer vydal *Book of Common Prayer* (Kniha společných modliteb).

Posvěcené oltáře, na kterých se přinášela křesťanská Oběť, byly v celé zemi odstraněny a zničeny. Je možno bez nadsázky hovořit o nenávisti odpadlých kněží a biskupů, kteří prováděli toto svatokrádežné pustošení.⁽²¹⁾ V mnoha chrámech a katedrálách Anglie byly původní oltářní desky zasazeny do podlahy, takže věřící, kteří přicházeli na anglikánské bohoslužby, museli po nich šlapat. V Cambridgeshire je možno ještě dnes identifikovat více než třicet oltářních desek, které byly umístěny tak, že se po nich šlape.

Book of Common Prayer – 1552

R. 1552 zavedl Cranmer svou druhou modlitební knihu, ve které zůstala zachována řada dvojnáznačnosti z rituálu z r. 1549. V tom, co zůstalo zachováno, nemohl již nikdo vidět nic jiného než protestantskou večeři Páně. Cranmer pozval určitý počet protestantských extrémistů z pevniny do Anglie, aby měl vhodné poradce. Nejvlivnější mezi nimi byl německý **ex-dominikán Martin Bucer**. Bucer zavrhl jakoukoliv přítomnost Krista pod způsoby chleba a vína. Přímo soptil proti oběti mše svaté, která je prý »přeplněna ohavnostmi, které nemůžeme dostatečně nenávidět: klanění chlebu (artolatrie), které je obklopeno nekonečným urážením Boha, při kterém se uctívá chléb, jenž zůstává chlebem, jako by to byl sám Kristus...«⁽²³⁾ Cranmer jej vyzval, aby provedl kritiku Prayer Boo-

ku z r. 1549. Kritika byla napsána latinsky a je známa pod názvem Cenzura. Nejméně dvě třetiny této kritiky byly uplatněny ve vydání v r. 1952, což jasně dokumentuje, jak velký vliv měl Bucer na Cranmera.⁽²⁴⁾

Bucer kritizoval více aspektů ritu přijímání, které by podle jeho obav mohly nějakým způsobem vést ke katolické interpretaci. Naléhal především na to, aby chléb nebyl kladen na jazyk, ale do dlaní.

»Nepochybuji o tom, že obyčej nepodávat tyto svátosti věřícím do ruky vychází z dvojí pověry: předně je to falešná úcta, která se této svátosti prokazuje, a dále je to bezbožná arogance kněží, kteří si přisuzují pro své pomazání větší svátost než Boží lid. Pán dal nepochybně svá svatá znamení apoštolům do rukou a nikdo, kdo četl staré zprávy, nemůže pochybovat o tom, že tomu tak bylo až do doby, než začala tyranie římského Antikrista.

Proto je třeba odstranit všechny pověry římského Antikrista a opět probudit prostotu apoštolů a starých církevních obcí. Přál bych si, aby všichni pastýři a učitelé vytrvale poučovali lidi o tom, že je to bezbožná pověra myslet si, že ruce těch, kteří opravdu věří v Krista, jsou méně čisté než jejich ústa, nebo že ruce duchovních jsou světlejší než ruce laiků, takže by to bylo méně slušné, jak dříve falešně věřil prostý lid, kdyby se svátost přijímala na ruku. Proto je třeba odstranit

znaky takové bezbožné víry, stejně jako obyčej, aby s touto svátostí mohli zacházet pouze duchovní, ale laikům to není dovoleno, a proto musejí přijímat do úst. To je s ohledem na to, co nám Pán předal, nejen nevhodné, ale uráží to lidský rozum...

I když po nějakou dobu je možné dovolit těm, kteří jsou slabí ve víře, aby přijímali do úst, když si to přejí, ale musí se po důkladném poučení brzy přizpůsobit ostatním, kteří přijímají na ruku.

Bucerovy námitky proti tradičnímu způsobu rozdělování sv. přijímání jsou tedy dvojího druhu: jednak odmítá víru, že existuje podstatný rozdíl mezi knězem a laikem, a dále že je podstatný rozdíl mezi chlebem a vínem, které se podávají při přijímání, a mezi obyčejným chlebem a vínem. Jeho řešením bylo zavedení přijímání do ruky se svobodnou volbou v počáteční fázi, která měla být nicméně co nejrychleji sjednocena propagační kampaní.

Znamení kříže

Žehnání platilo pro reformátory jako návod k pověře. Proto je z liturgie odstranili. V kánonu ze Salisbury a jiných předreformačních anglických a waleských misálech bylo dvacet šest znamení kříže. Ve své první knize je Cranmer zredukoval na dvě. Již tento pozůstatek tradice vzbudil Bucerovu pozornost, takže uvedl ve své Cenzuře, že ty »malé černé kříže, které jsou v knize vytištěny, musí být na těchto místech odstraněny.«⁽²⁶⁾ Cranmer je v knize z r. 1552 škrtl.

Klečení při přijímání

I když Cranmer většinu Bucerových cenzur v Prayer Book z r. 1952 respektoval, podržel nadále tradiční způsob přijímá-

ní v kleče, i když to bylo terčem obzvláště nepřátelských útoků především ze strany reformátora Johna Knoxe. Problém byl překlenut typicky cranmerovským kompromisem. Přijímající dále klečeli, ale v knize z r. 1952 byla uvedena zdůvodňující černá rubrika⁽²⁷⁾: »Aby totéž klečení nebylo špatně chápáno nebo vysvětlováno, prohlašujeme, že to neznamená vůbec žádné klanění ani svátostnému chlebu a vínu, které se tělesně přijímají, ani nějaké pravé nebo podstatné přítomnosti skutečného Těla a Krve Kristovy. Protože pokud jde o svátostný chléb a víno, zachovávají si svou přirozenou podstatu a nemohou být předmětem úcty, jinak by to byla modloslužba, kterou všichni věřící křesťané musí rozhodně odmítat. A pokud jde o skutečné Tělo a Krev našeho Spasitele, ty jsou v nebi a nikoliv zde. Je to totiž proti skutečnosti přirozeného Těla Kristova, aby bylo přítomno současně na více místech.«

Je zajímavé srovnat shodu této černé rubriky se dvěma kánony třináctého zasedání Tridentského koncilu, které se konalo rok před tím (1951). Je zcela zřejmé, že tato rubrika měla být výslovným popřením kánonu 1 a 6 tohoto zasedání.⁽²⁸⁾

Cranmer velmi pozorně sledoval výsledky Tridentského koncilu. V březnu 1552 psal Kalvínovi:

»Naši protivníci se sešli na sněmu v Tridentu, aby si sepsali své bludy... Zpracovávají tam, jak jsem slyšel, dekry o úctě k hostii. Proto nesmíme nechat kámen na kameni, nejen abychom se uchránili takové modloslužby, ale také proto, abychom sami došli k jednoznačné shodě o této svátosti.⁽²⁹⁾

(Pokračování příště)

(Poznámky k textu jsou uvedeny na str. 11)

Co s načatým večerem?

Ve svatopostní době nás církev vedla k pokání, jehož nedílnou součástí je služba lásky našim bližním. To, co jsme získali, když jsme se uskromnili a něco si odřekli, mělo nám posloužit k obdarování potřebných.

Sloužit bližním patří ovšem k samé podstatě křesťanství. První křesťané to pochopili velmi jasně již v samém počátku církve a přivedlo je to až k těžko napodobitelnému křesťanskému »komunismu«. Kristova slova *Chudé máte vždycky s sebou* nepřestala platit ani v blahobytných společnostech na konci druhého tisíciletí, zato celý systém sociálních „vyvozeností a zabezpečení“ značně oslabil naši pozornost vůči těm, které ta či ona nouze zatlačila na okraj společnosti nebo uzavřela do samoty a opuštěnosti.

Konzumní způsob života, který se nevyhýbá ani křesťanům, nás uzavírá do našich zařízených a zabydlených domovů. Máme svůj domov, svou kuchyň, svou vybavenost, svou zábavu, své programy, a řadu dalšího „svého“, a to nás dokonale zaměstnává a zaneprazdňuje. Když se sejdem s jinými lidmi, tak se předmětem společného rozhovoru stane vzájemná výměna zkušeností o tom, jak jsme všechno to „naše“ zařídili, jak nám to funguje a slouží, co nám to přináší a jak se to dá všechno ještě lépe zařídit a využít. »Masmédia« upoutávají náš zájem a naši pozornost. Svátečnost dřívějšího kulturního zážitku byla dána tím, že jsme se scházeli jen občas na zvláštním místě ke kulturně uměleckému zážitku, který byl plodem bezprostřední profesionální nebo amatérské umělecké aktivity. Tuto svátečnost a kvalitativní jedinečnost nahradila hromadná produkce laciné průměrnosti, kterou nám média přinášejí nonstop přímo pod nos, a snaží se kvantitou nahradit kvalitu, které není schopna. A tato ořepaná kvan-

tita nás zaplavuje a falešně sytí neskutečným, ale přesto vábí- vým obrazem života, a tak nás okrádá nejen o drahocenný čas, ale i o schopnost a možnost všimnout si a vnímat nenápadné, nicméně však těžce a bolestně prožívané strádání našich bližních často v naší bezprostřední blízkosti. V takovém každodenním samozřejmém kolotoči mohou se nám stát časem lidé z našeho okolí stejně vzdálení a cizí jako obyvatelé Filipín nebo Austrálie. Jaký div, když osamělého muže, který zemře v jednom z 16 bytů panelového domu, najdou až po několika týdnech k úžasu a podivení jeho bezprostředních sousedů.

Když jsem byl malý chlapec, bydleli jsme v nájmu v nově postaveném domku, kam po několika letech nebyla zavedena elektřina. Když se setmělo, přišla ke slovu petrolejová lampa. Vzpomínal jsem na tu dobu, když nečekaně přerušili dodávku elektřiny a seděli jsme nekonečné dvě hodiny při světle dvou svíček, které svítily asi jako kdysi ona petrolejová lampa. Zavládla nejen tma, ale také obdivuhodné ticho. Vypadalo to, jako by se zastavil chod světa. Nečekaná vynucená situace zvýšila překvapivě vnímavost všech smyslů. Před chvílí nás to vůbec nezajímalo, jak to vypadá na ulici a v sousedních domech. Pojednou zkoumáme ze všech oken, kde se svítí a kde se nesvítí, čím se asi svítí. Ocitli jsme se v dočasné nouzi. Voláme telefonem, aby nás co nejdříve zbavili tíživé situace, na kterou nejsme nijak připraveni... Bez proudu se přece nedá existovat! Ale byla doba, kdy jsme tak existovali. Kolem nás žijí bratři a sestry, kteří jsou

zbaveni nikoliv na chvíli, ale na trvalo jiných „věcí a vyvozeností“, které my pokládáme za samozřejmé.

Napadlo mě, že by k ozdravení společnosti mohlo přispět, kdyby na nějaký čas, třeba na několik měsíců přestala zcela fungovat televize. Neumíme si to ani představit. Jak bychom mohli žít bez toho každodenního přívalu informací? Možná že bychom těch skutečně potřebných informací měli pojednou daleko víc.

Chodím navštěvovat jednu osamělou stařenku. Má 86 let. Manžela pochovala před 20 lety, děti se nedočkali. Je téměř slepá a neví, co je to televize. Těžce chodí, mívá závratě, a tak z domu takřka nevychází. Po celý čas jí byly společníci tři slepice. Ale ukradli je. Zdálo by se, že bych to měl být především já, kdo jí bude vyprávět, co je nového. Mýlili byste se. Já jí řeknu asi desetinu toho, co ona řekne mně. Z týdne, který má 168 hodin, stráví asi 5 hodin ve společnosti někoho, kdo k ní zajde. Těch zbývajících na 160 hodin, v nichž světlo dne se příliš neliší od noci, žije zcela sama. To, o co se zajímá a o čem si vykládá s ojedinelými návštěvníky, nejsou věci, ale především lidé a jejich osudy a vztahy. Na celé návštěvě je vždy nejtěžší odejít. Nabízí mi pohoštění, jen aby se ta chvíle opětného osamění co nejvíce oddálila. Poslední slova loučení u dveří jsou vždycky stejná: »A přijď zase!« Proč nejde do domova důchodců, zeptáte se. A už jste byli v domově důchodců? Ona tam kdysi chodila navštěvovat svou známou. Vzpomíná na slova vrchní sestry: »Ne abyste jí tam dávali něco k pití, ani vodu jí nesmíte podat! Kdo má kolem ní pořádk uklízet...« Jedna stařenka tam měla úplně zarudlé oči. »Proč si neřeknete o nějakou masť nebo kapky?«

»Já se bojím, ona by mě zbilala...« Jiná stařenka, upoutaná trvale na lůžko, každý den vyhlížela svou dceru. Když po půl roce konečně přišla a přinesla jí jednu tatranku, staříčká matka jí nesnědla, ale schovala si ji jako drahocennou památku na svou dceru, která jistě zase jednou přijde...

Noviny, už i katolické, nás pilně informují, co bude na obrazovce, abychom nic nezmeškali. Stalo se to pro nás takřka životně důležité. Kdo nás ale aktuálně informuje, jak právě trpí a strádají samotou naši bližní, odkud se dovíme, kde čeká někdo jen na nějakou tu chvíli z našeho času a na kousek našeho lidského zájmu? Jsme ospravedlnění tím, že nevíme o nikom, kdo by na nás čekal? Než si večer sedneme ke své každodenní zábavě, zkusme na chvíli všechno vypnout, sedněme si jen tak potmě a zamysleme se, jak je teď asi těm méně šťastným. Zeptejme se upřímně sami sebe, zda jsme udělali něco pro to, aby jiným lidem nebylo tak žalostně smutno, zda jsme se o ně vůbec začali zajímat. Spočítejme si, kolik z těch 168 hodin v týdnu jsme žili pro sebe, a kolik jsme žili a mysleli na druhé. Odpovězme si, v čem vlastně spočívá naše praktické křesťanství.

A pak si můžeme představit živě tu dramatickou situaci, která nás jednou zcela jistě nemine:

„...byl jsem opuštěn, a nenavštívili jste mne!“ (Mt 25, 31–46).

„A kde jsme tě měli navštívit? A **kdy** jsme tě měli navštívit, když jsme se chtěli dívat taky na televizi, však ten program byl v katolickém tisku, a na sociální služby byla přece Charita!“

„Odejděte od mne...!“

Václav Uhlíř

Církevní představený – pastýř Božího stáda

1. Strážce víry

Ve Skutcích apoštolů nám sv. Lukáš podává svědectví, jak se sv. Pavel, zakladatel církevních obcí, staral pečlivě nejen o samy obce, ale myslel i na jejich představené. Při odchodu z Efezu říká Pavel:

Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém si vás Duch svatý ustanovil za strážce, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna. Vím, že po mém odchodu přijdou mezi vás draví vlci, kteří nebudou šetřit stádo. I mezi vámi samými povstanou lidé, kteří povedou scestné řeči, aby strhli učedníky na svou stranu (Sk 20,27–30).

Velmi naléhavé je povzbuzení, které dává svému žáku Timoteovi ve čtvrté kapitole svého druhého listu. Jeden můj spolubratr s ohnutým rtem poznamenal sebevědomě o tomto úryvku: »To je text pro fundamentalisty!« Proč to? Tento text neladil k eufemistickému tónu jeho troubení „nástupu k otevřenosti“. Tento text je podle něho přehnaně nepohodlný, a tedy nevhodný do doby, ve které žijeme! Sv. Pavel píše:

Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřisáhám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení a podle svých choutek si sežnou učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím. Avšak ty buď ve všem střízlivý, snášej útrapy, konej dílo zvěstovatele evangelia a cele se věnuj své službě (2 Tim 4,1–5).

V dekretu o pastýřském úkolu biskupů se klade těmto představeným na srdce jejich pastýřská povinnost: *Také biskupové jsou povoláni Duchem svatým, aby nastoupili na místo apoštolů jakožto pastýři duší. Ve spojení s papežem a podřízením jeho autoritě jsou posláni, aby po všechn čas pokračovali v díle Ježíše Krista, věčného Pastýře (Předmluva, čl. 4).*

I církevní představení jsou stejně jako všichni věřící jen slabí a chybující lidé. Proto se všichni musí z důvodu věrnosti ke své církvi **za své představené modlit**, jak to děláme při každé eucharistické oběti: *Chraň svou církev na její pouť časem, posiluj ji ve víře a v lásce...*

Cyprián z Kartága († 258) ví velmi dobře, že biskup může být tím i oním: dobrým příkladem i zrádcem. Ve svém dopise římské církvi Cyprián píše: *Tak jak se selhání představeného nevyhnutelně projevuje v odpadu těch, kteří jsou mu svěřeni, tak naopak spásou působí, když se biskup osvědčí pro své bratry jako následovníhodný dobrý příklad (Epistulae de martyrio sancti Fabiani).*

2. Služebník milosrdenství

Biskupové nejsou pouze strážci víry, ale mají se také v milosrdenství a lásce a s neochvějnou trpělivostí (toto animo sese devoventes) tedy ze srdce vycházející oddaností věnovat těm, kteří se někde odchytili od cesty pravdy. Koncilní text používá pro „odchylku“ velice široký pojem: *quoque modo* (qui a via veritatis quoque modo deflexerunt): *kteří se ně-*

jakým způsobem odchytili od cesty pravdy.

Omyl a vina mohou hrát při tomto »odklonu« svou roli. **Důležité je, aby biskup jako strážce a služebník pamatoval na milosrdenství.** Kardinál Newman při své konfrontaci s duchem času, kterou vedl s odvahou a rozhodností, varoval současně před **novacionismem**. Novacián, teolog z 3. století, zastával na rozdíl od papeže Kornélia rigorózní postoj vůči křesťanům, kteří v důsledku pronásledování nezachovali věrnost ve víře. Papež Kornélius a římská církev opačně než ti, kteří si sebevědomě říkali *kataři*, tzn. čistí, zastával postoj milosrdenství, trpělivosti a smíření.

Henry Newman trpěl tím, že se oživoval určitý druh **neonovacionismu**. Podle Newmana je třeba s bludnými naukami bojovat s rozhodností, kterou doprovází trpělivá láska s bloudícími. Ve svém dopise H. Wilberforsovi z 21. 7. 1867 poukazuje na napětí, která hrozila zbytečným rozdělením katolíků: *Předkládají pravdu v tak zúžené formě a napínají základy do té míry, že to hrozí rozdělením. Dělejí všechno, co mohou, aby dostali budovu do plamenů, ale pak přenechávají druhým, aby tyto plameny hasili.* Newman zde má na mysli nemilosrdný rigorismus, který zapomněl na laskavá slova z listu sv. Jakuba:

Moji bratři, když se někdo mezi vámi odchytil od pravdy a jiný ho obrátí, ať ví, že kdo odvrátí hříšníka od bludné cesty, zachrání duši před smrtí a přikryje množství hříchů (Jak 5,19).

3. Představený jako »muž věrnosti«

Dobrý biskup musí být především věrný. Věrný své obtíž-

Modlitba za biskupy

Všemohoucí věčný Bože, ty jsi pro vedení tvé svaté církve a zachování jednoty víry ustanovil nad námi biskupy jako nástupce apoštolů, jako strážce a ochránce duší.

Prosíme tě naléhavě, vylej na ně plnost svých milostí, která by způsobila, aby byli vždy dobrými pastýři a užitečně pracovali k tvé slávě a k naší spáse; abysvým slovem, ale především svým příkladem dokonale plnili své povinnosti, které jsou jim uloženy; aby uchovali křesťanskou víru čistou od každého bludu; abychom pod jejich blahodárným vedením mohli povždy žít ve zbožnosti, pokoji a křesťanské lásce. Amen.

Sv. Petr Canisius

né povinnosti bdít nad svě-
ným neocenitelně posvátným
a nevýslovným pokladem
víry a předávat jej dále. Prof.
Brandmüller oprávněně vidí
v biskupovi **nejvlastnější or-
gán apoštolské tradice** (para-
dosis apostolica). V této *para-
dosis* (předávání, odevzdávání)
můžeme vyčistit také *sebeob-
tování*, s jakým Ježíš, Dobrý
Pastýř, dává život za své ovce.
Biskup zastupuje především
toho Ježíše, který **dává svůj
život**. S věrností je spojeno
také milosrdenství. Stádo je
stále ohrožováno *dravými vlky*.
Pavel upozorňuje na naši ná-
klonnost upadat do bludu.
V listu k Efezanům horuje pro
to, aby *Tělo Kristovo dělalo
pokroky, dokud nedojdeme
všichni k jednotě ve víře
a v poznání Božího Syna,
k mužné zralosti, k plnosti
Kristova života* (Ef 4, 11–13).

Poukazuje ovšem na naši
náklonnost, *kdy se jako malé
děti necháváme zmítat větrem
kdejakého učení, v kterém lid-
ská chytrost a prohnanost pod-
vádí a klame* (Ef 4, 14). Proto
žádá od Efezanů a od nás
všech:

Žijme podle pravdy a v lás-
ce, a jen tak porosteme po všech
stránkách v NĚHO, který je
naše Hlava.

Když jsem ukončil právníc-
ká studia, abych »přesedlal«
na teologii, navštívil jsem v klá-
šteře kartuziánů v La Valsainte
tamního převora. Prosil jsem
jej, aby se za mne modlil,
»abych se stal dobrým kně-
zem«. Prevor se na mne podí-
val, usmál se a řekl: „Dobrých
kněží máme dost. Církev potře-
buje **svaté kněze!**“ Pro dnešní
dobu bychom mohli stejně tak
říci: Dobrých biskupů máme
dost. Církev potřebuje **svaté
biskupy!**

Z SKS 9/97 přeložil -IŠ-

„Na Boha“ nebo „na sebe“?

Dostali jsme dopis od našeho pražského čtenáře, ze kterého citujeme: »Slyšel jsem v Praze na kázání, že existuje pluralita názorů v církvi, různé tradice a různá učení, prý to tak Kristus chtěl, abychom se lépe snášeli a tolerovali. Prý je to jeho poselství do našich rozháraných vnitrocírkevních poměrů. Prý nemá nikdo patent na rozum a neexistuje obecně platná pravda, máme prý se doplňovat a obohacovat. Bůh je náš rovnocenný partner, se kterým se dá dohodnout, strašení peklem, trestem a hříchem není na místě... Podobně se v Praze přednáší ve výuce náboženství...

Náboženství je dobrovolné
uznání a přijetí **vztahu závis-
losti člověka na Bohu**.

Tato závislost je dána zcela
objektivně již tím, že to byla
vůle a moc všemohoucího Boha
Stvořitele, která způsobila, že
jsem vystoupil z odvěčné nico-
ty a přijal dar bytí a života. Jako
zcela neexistující jsem ani
o tento dar nemohl projevit se-
bemenší zájem. Bůh si mě však
zamiloval dříve, než jsem byl,
a dává mi všechno potřebné,
abych mohl mít jednou věčnou
účast na jeho životě.

Stojíš tu proti sobě Boží **ne-
konečnost** a lidská **omezenost**.
Bůh, který zná naši omezenost,
vychází nám sám od sebe vstříc
tím, že se nám zjevuje. Není
jiné cesty, která by mohla před-
čít nebo nahradit tento štědrý
darovaný způsob, jak se přiblí-
žit k Bohu.

Přiznat to a podřídit se této
realitě není pro žádného člově-
ka pokojující, nýbrž naopak po-
vznářející: Není nic ponižující-
ho na tom, co uschopňuje člo-
věka, aby jej Bůh mohl obdařit
účastí na své vlastní důstojnos-
ti. Zastírat si svou existenciální
nedostatečnost znamená odsu-
zovat sám sebe k trvalému
a nebezpečnému sebeklamu.

Falešní proroci, kteří popí-
rají existenci jediné pravdy, kte-
rá nezávisí na lidské libovůli
a náladě, odsoudili Boha na vý-
měnek, aby mohli sami za-
ujmout jeho místo. Tolerance,
kterou se holedbají, je ve sku-
tečnosti nadutá troufalost, ne-
boť si dovolují rozhodovat
o tom, co přísluší jediné Bo-

hu. Z tvrzení, že neexistuje je-
dinečná objektivní pravda, je
u nich totiž vyňata právě ta »je-
jich nejsvětější pravda«, že
pravda (mimo ně) není.

Každodenní život nás pře-
svědčuje, že ani ve věcech čas-
ných se nemůžeme řídit svou
libovůlí. Ať se nám to líbí nebo
ne, musíme přijmout obecně
platné významy slov, normy,
míry, čas, přírodní zákony
i společenský řád. Bylo by zce-
la naivní domnívat se, že v du-
chovním světě, který nás neko-
nečně přesahuje, panuje libo-
volná pluralita.

Současní ideologové relativ-
ní pravdy si hrají na moderní
myslitele, ale ve skutečnosti za-
spali dobu. Vracejí se k nápadům,
které se zrodily před dvěma sty
lety v atmosféře osvícenské ro-
zumářské euforie. Nestačili se
poučit z bolestných zkušeností,
kam může zavést lidstvo člověk,
který si hraje na svrchovaného,
Bohu rovného pána a troufá si
rozhodovat o tom, co se má Bohu
líbit a co ne.⁽¹⁾

Pravda je jedna a jedinečná.
Rozmanitost názorů a nábožen-
ství není popřením této pravdy,
ale dokladem slabosti a omeze-
nosti člověka, který ponechán
sám sobě jen bloudí tisícerým
způsobem. Ať jsou však jeho ces-
ty za pravdou jakkoliv různoro-
dé, ve skutečnosti jen hledá tu
jednu jedinou osvobozující prav-
du, která je v Bohu a z Boha.

Ideologie úplné tolerance je
ve skutečnosti projevem napro-
sté **nesnášenlivosti vůči prav-
dě**, která vylučuje libovůli

a vyžaduje uznání a podřízenost.
Podřízenost však patří k samé
podstatě náboženství, neboť ji-
nak se člověk orientuje nikoliv
na Boha, ale na sebe. Takové
»náboženství« by se pak mělo
jmenovat spíše »nasebenství«.

Bůh se k nám ve svém Synu
nesnížil proto, abychom se za-
čali pokládat za rovné Bohu.
Satan v ráji namlouval lidem, že
budou *jako Bůh*, ale nešel tak
daleko, že by dělal z Boha člo-
věku *rovnocenného partnera*.
Katechismus katolické církve
v článku 42 nám vysvětluje: *Bůh
přesahuje každého tvora. Je tedy
treba očistit naši řeč od všeho,
co je v ní omezujícího, obrazné-
ho a nedokonalého, abychom
nesměšovali Boha »nevýslovné-
ho, nepochopitelného, neviditel-
ného, nepostížitelného« s našimi
lidskými představami.*

Mít úctu k Bohu předpoklá-
dá respektovat jeho vůli a uznat
také způsob, jakým chce On
sám být uctíván, i místo, kde
chce být uctíván... Ježíšova vý-
ř

**»... Cestu, kam já jdu, znáte.«
Tomáš mu řekl: »Pane, neví-
me, kam jdeš. Jak můžeme
znát cestu?«
Ježíš mu odpověděl: »Já jsem
Cesta, Pravda a Život. Nikdo
nepřichází k Otci než skrze
mne. Kdybyste znali mne,
znali byste i mého Otce. Nyní
ho už znáte a viděli jste ho.«
Filip mu řekl: »Pane, ukaž
nám Otce – a to nám stačí.«
Ježíš mu odpověděl: »Filipe,
tak dlouho jsem s vámi, a ne-
znáš mě?...«**

žva obratíte se a věřte evangelium nás přece nabádá k opuštění naší dosavadní libovůle a k přijetí toho, co nám On sám zjevil svým slovem a představil svým životem.

Právě pro naši nestálost a náklonnost zatoulat se tisícerým způsobem rozhodl Bůh vytyčit nám zaručeně pevně a neměnně opěrné body, dal nám **jednu církev**, nikoliv nějaký svaz či federaci, ve které bychom si mohli vybírat podle momentální nálady, a ustanovil **jeden úřad**, který odpovídá za uchování věčné a neměnné pravdy. Jaký smysl by měla Ježíšova slova *Cokoliv svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi a cokoliv rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi*, kdyby každý člověk měl právo svazovat a rozvazovat, co se mu líbí?

Je plně v duchu evangelia, abychom byli tolerantní k těm, kteří nepoznali pravdu, i k těm, kteří od poznané pravdy zbloudili na scestí. Musím být proto tolerantní k osobě kazatele, a budu se za něj modlit tím více, čím více cítím, že bloudí; ale nemohu být tolerantní k jeho učení o věroučném a mravním relativismu a »rovnocenném« Bohu. Není v něm totiž pravda a duch evangelia, silně však připomíná ideologii panteistického hnutí, které místo Boha hlásá Vodnáře a samospásu.

Že se takto káže takřka ve stínu svatovítské katedrály v roce svatovojtěšského milénia? Pod svícnem bývá tma. Díky Bohu, máme v Praze ještě jiná místa, kam tato tma nesahá.

-/S-

(*) Všichni ti, kterým znějí slova o pluralitě pravdy sympaticky a zdá se jim, že právě na takového něco už dlouho čekali, ať se nejdříve zkusí upřímně a důsledně zamyslet, zda neexistují nějaké morální požadavky, které by rádi zrušili nebo změnil, protože se jim staly (nebo se mohou stát) příliš nepohodlné.

Život – nikoliv na zkoušku

Velikonoce jsou přiznáním k životu, nikoliv pouze všeobecně, ale ke zcela určitému životu: věřím ve vzkříšení těla a život věčný.

Jak si vůbec můžeme představit věčný život?

Před nějakou dobou přišel ke mně jeden muž, velmi vlivný ve sdělovacích prostředcích a seriózně náboženský. Šlo mu o životní otázku, o otázku věčného života: »Jak si to má člověk představit? Jsme na světě jenom jednou? A proč ne vícekrát? Nemůže to být také tak, že po jednom životě přicházíme na svět znovu jako jiní lidé, že se znovu narodíme ve věčném koloběhu života?« Reinkarnace – znovuzrození. Není to také svého druhu věčný život?

Jistě jste o tom slyšeli. Pořady na toto téma v médiích mají nejvyšší kvóty poslouchavosti. Náklady knih toho druhu dosahují rekordních výšek. Někdo si pomyslí: to je jako kuriózní, scestnost, pověra. Anebo si řekne: Kdo ví, možná že na tom něco je. A je to vůbec něco jiného než naše víra ve věčný život? Není to možné spojit, zmrtvýchvstání a reinkarnaci? Copak se to k sobě nehodí? Proč ne? To má své důvody.

Vzkříšení těla

V nauce o reinkarnaci jsou představy o člověku zcela osobité. Tady se přechází z jednoho těla do druhého jako z pokoje do pokoje. Mění se tapety. Co se stane s pokojem, který opustím? Zůstane prázdný? Co se stane s tělem? Je v nějakém přestupním prostoru? Je odhozeno jako vyhořelá raketa? Je bezvýznamné, už se mi nepřičítá? Nebo konečně jde jenom o to »zbavit« se ho, být z něho »vymaněn«, »osvobozen« a existovat jako čistý duch?

Skepsi vůči všemu tělesnému, proti všemu materiálnímu má učení o reinkarnaci přímo v morku kostí (pokud kosti při-

pouští a nezduchovněly). Křesťanství není náchylné k takovým představám, jsou mu od samého počátku zcela cizí. Člověk nemá tělo, člověk je tělo. To je veliký rozdíl, jestli tělo pouze mám a mohu je vyměnit, nebo jsem tělem. Člověk je tělo. Spása nespočívá v tom, že se duše oddělí a vyhrabe z prachu. Prach země, tělo, je vztaženo do konečného naplnění: *věřím ve vzkříšení těla*. Zřetelněji to není možné vyjádřit! Proto hraje Ježíšovo tělo velkou roli při jeho setkání s velikonočními svědky. Ježíš ukazuje svoje rány: *Tomáši, podívej se, vlož svou ruku...* Ježíš svou tělesnou životní historii neodkládá, je stále zde i s křížem a ranami. Celá historie patří Jemu, jeho identitě a je vtažena do jeho zmrtvýchvstání.

V určitých kruzích je dnes velice moderní a pokládá se to i za nábožné, ponořit se do transcendentních meditací Dálného Východu a nechat při tom svět, ať jde k čertu. Místo toho se očekává nové vtělení v epoše Vodníka. S velikonoční vírou to ovšem nemá nic společného. Není možno vyznávat vzkříšení těla a současně se zamotat do jakési náboženské kukly a dát vale světu. Zde se rozlišují duchové. A rozlišují se ještě ostřeji, když se jedná o jedinečnost jednoho každého člověka.

Stále v kruhu?

V učení o reinkarnaci se uvažuje často takto. Tak jako zaniká příroda, zaniká i člověk. A jako se příroda budí k novému životu, budí se i člověk. Je zapojen do věčného koloběhu umírání a zrodu. Život je jako hra, která může kdykoliv začít znovu. Když se nepodaří první pokus, proč by tu nemohl být druhý, třetí, xty život?

To velice vyhovuje mnoha proudům v dnešní společnosti: všechno je nahraditelné, všechno se může vyměnit, i lidské vztahy, manželství. Zcela se vytrácí smysl pro to spojit se vědomě a dobrovolně s budoucností a zůstat věrný jednou přijatým rozhodnutím. Nakonec je možno vyměnit i život.

Je to vůbec život? Kým vlastně jsem, když jsem už mohl být xkrát někde jinde v někom jiném, když můj život je novým vydáním jiného života? Každý člověk je jedinečný. Není žádné znovu. Čas, který nám byl vymezen pro život, se už nevrátí. Je ukončen smrtí, a to jednou provždy. Není možné žít na zkoušku a není také možné tím spíše na zkoušku zemřít.

Velikonoce neznamenají, že to jde s naším životem bez konce stále dokola, neznamenají tedy znovu žít, znovu udělat, znovu, znovu, stále znovu... Velikonoce znamenají: **nový člověk v novém světě**. Koloběh věčného umírání a zrození je prolomen Ježíšovým životem a smrtí. On dal dějinám správný směr. Netočí se v kruhu, mají začátek a cíl. Jsou neopakovatelné, jedinečné. Ježíš je zaměřil na jediný pevný bod – na Boha. **Velikonoce znamenají definitivně zakotvit v Bohu a žít v něm.**

Boží slovo

O naději, která překračuje smrt, říká Platon: »Ze všech názorů si člověk musí vybrat ten nejlepší, ten, kterému je možno nejobtížněji odporovat. Na něm je možno pak jako na voru plout životem; není možno plout na ničem jistějším a bezpečnějším, než je Boží slovo« (Phaidon, 85).

☞ Křesťané plují na Božím slovu. Není to naše slovo, na kterém plachtíme stále dokola zhora dolů a zdola nahoru vlastními silami. Zmrtvýchvstání je Boží slovo, Boží čin v Ježíši Kristu. On sám je první Boží Slovo, které nás povolalo z ničeho k bytí. A je to také poslední Slovo, které přemohlo smrt a stvořilo nový život, který už smrt nemůže ohrozit. Boží první a poslední Slovo, Alfa a Omega, jak to naznačuje velikonoční svíce.

Tímto Slovem můžeme dát každému odpověď a řídit jím cestu svého života. Je důležité, aby toto Slovo bylo nejen slyšitelné, ale také viditelné, aby šlo s námi ruku v ruce.

Co nás čeká? Nečeká nás Nic. Čeká nás Všechno. Bůh jediný je naše všechno. On nás očekává. Důvěřujeme mu ve všem, i ve vítězství nad smrtí. On je to, komu patří poslední slovo.

Z knihy »Was die Stunde geschlagen hat« přeložil -Iš-

S přímluvou sv. Josefa

»Prosebníci s rozpjatýma rukama mohou zabránit zhroucení světa« (Pius XII.)

Je to úžasné mystérium, o kterém nikdy nemůžeme dosti přemýšlet, totiž že spása mnohých je odvislá od modliteb a dobrovolných kajících skutků údů tajemného Těla Kristova, které na sebe dobrovolně berou a přinášejí božskému Vykupiteli, a od spolupůsobení pastýřů a věřících, především otců a matek v rodinách. (Pius XII., encyklika *Mystici Corporis – O mystickém Těle Kristově*)

Tento výrok platí dnes stejně jako před padesáti lety za Druhé světové války. K skutečnému jeho výpovědi přispívají:

1. Společná modlitba svatého růžence, která v průběhu století přinesla mnoho požehnání církvi a světu.

2. Fatimská přímluva: *Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně, přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.*

3. Denně jednou společná modlitba *Anděl Páně* v rodinách.

Ježíš se stal člověkem, aby se lidé mohli stát Božími dětmi.

4. Apoštolát modlitby. Každý měsíc jsou stanoveny úmysly v důležitých záležitostech světa, církve a misí. Na tyto úmysly je možno pamatovat denně ráno střelnou modlitbou: *Všechno pro tebe, Nejsvětější Srdce Ježíšovo.* Je to prostý a snadný příspěvek k úctě Božského Srdce.

5. Modlitební tažení za ochranu svatého Josefa pro ty, kteří každodenně umírají. (Je to denně na 200 000 lidí). BI.

Alois Guanella (1842–1915) založil před První světovou válkou Bratrstvo, jehož členové se denně ráno a večer modlí tuto modlitbu k sv. Josefu:

Svatý Josefe, Pěstoune Ježíše Krista a pravý Snoubenče blahoslavené Panny Marie, pros za nás a za všechny, kteří tento den (tuto noc) podstupují smrtelný zápas. Kněží se mimo to mohou zavázat na tento úmysl sloužit jednou za rok mši svatou.

Papež Pius X. si přál, aby byl zapsán do tohoto Bratrstva jako první. Patří k němu mnoho kardinálů, biskupů, kněží a řeholníků a miliony věřících. Jejich modlitby vyprosily během obou válek a při nespočetných katastrofách při náhlé smrti milost obrácení mnoha umírajícím.

Pozn.: Bližší informace o Bratrstvu sv. Josefa je možno získat na adrese:

P. Franz Kropfreiter, Spítal der Barmherziger Brüder Seilerstätte 2 A-4014 Linz

Protestantizace Anglie liturgickými změnami – poznámky:

☞ ⁽²¹⁾ Jejich postoj je nejlépe patrný z pokynu, který dal Edmund Grindal, arcibiskup z Yorku, r. 1571 za vlády Alžběty I. svým kostelníkům. Trval nejen na zničení nebo přestavbě každého objektu, který připomínal mši, na odstranění oltářů, které byly obnoveny za Marie Tudorovny, ale nařídil, že musí být odstraněna každá stopa po jejich existenci: Kostelníci museli dbát na to, aby v jejich chrámech a kaplích byly oltáře zbourány a pečlivě odstraněny až do základů a zbylé místo upraveno tak, aby tu nebyl patrný nějaký zlom nebo skok. Oltářní kámen se měl rozbít a použít k nějakému jinému účelu. Kostelníci spolu s duchovními měli dohlížet, aby

všechny antifonáře, misály, manuály, předměty k procesím a všechny jiné knihy, které náležejí ke kostelu nebo kapli a které sloužily pověřeným latinským obřadům, byly zcela k nepoznání zničeny. Všechna mešní roucha, alby, tunicely, štóly, manipuly, dále ciboria, pateny, kropenky, nádoby na olej, kříže, lampy, obrazy a jiné zbytky a památníky pověr a modloslužby mají být zcela zničeny a rozbity. Každého půl roku mají být ordinariátu předloženy seznamy osob, které podporují římskou a cizí moc a slouží mše nebo nějaké latinské bohoslužby anebo se jich účastní... poskytují příbytek a jiným notorickým znevažova-

telům pravého náboženství (T. E. Bridgett: *A History of the Eucharist in Great Britain*, London 1908, str. 63;

⁽²²⁾ Viz poz. 21, str. 65;

⁽²³⁾ E. C. Whitaker, *Martin Bucer and the Book of Common Prayer*, London 1974, str. 58. Kniha obsahuje plný text Cenzury latinsky a anglicky;

⁽²⁴⁾ Viz poz. 2, str. 123;

⁽²⁵⁾ Viz poz. 23, str. 34–36;

⁽²⁶⁾ Viz poz. 23, str. 6;

⁽²⁷⁾ Výraz „Černá rubrika“ pochází teprve z 19. století, kdy se začal Book of Common Prayer tisknout s červenými rubrikami. Protože tento text neměl charakter žádné rubriky, byl zvýrazněn černým tiskem. V nejnovějších vydáních Book of Common Prayer je vytištěn červeně.

⁽²⁸⁾ Kánon 1.: Kdo popírá, že ve svátosti svaté Eucharistie je opravdu, skutečně a podstatně přítomno Tělo a Krev spolu s duší a božstvím našeho Pána Ježíše Krista, tedy celý Kristus, a kdo tvrdí, že je zde přítomen pouze jako znamení, obraz nebo působící moc: Anathema sit.

Kánon 6.: Kdo tvrdí, že ve svátosti svaté Eucharistie nemá být Kristu, jednorozenému Božímu Synu, vzdáván božský kult, že Eucharistie nemá být uctívána podle všeobecného obyčeje svaté církve tím, že je nošena slavnostně v procesích, veřejně vystavována před zrakem věřících, aby před ní poklekali, a kdo tvrdí, že adorace je modloslužba: Anathema sit (Denzinger, 888).

⁽²⁹⁾ Viz poz. 20, str. 432–433.

Svatý Vojtěch, Čech a Evropan, světec pro naši dobu

Nespokojen s tímto „českým outsidersem“ byl jeho přímý nadřízený, mohučský arcibiskup Willegis. Považoval Vojtěcha za přecitlivělého a nevhodného pro toto drsné misijní území. Energicky mu poručil, aby se neprodleně vrátil do Prahy. Arcibiskupovo rozhodnutí naznačuje jistou osobní zaujatost. Mnich a biskup Vojtěch uměl poslouchat, proto se ihned chystal na cestu. Když se přišel rozloučit s papežem, Svato otec neskryval svou skepsi a dal navrátilci spolu se svým pozehnáním na cestu jedno prozíravé rozhodnutí: „Kdyby tě vzpurní Čechové opět nechtěli poslouchat, smíš se vydat do misii!“

Císař se právě chystal na cestu do Frank a nabídl svému zpovědníkovi, že mohou část cesty cestovat společně. Proto navštívil Vojtěch St. Denis, v Tours se poklonil sv. Martinovi a ve Fleur ostatkům sv. Benedikta. Který z biskupů tehdejších „východních zemí“ se mohl pochlubit podobnými znalostmi, zkušenostmi a osobními známostmi? Vojtěch zůstal skromným řeholníkem, věděl dobře, že v rozhodujících chvílích života je člověk sám s Bohem. Císař biskupa vlídně propustil; Vojtěch se plný dojmů vydal na cestu a soustředěn se připravoval na setkání se svou diecézí. „Co chceš, Pane, abych učinil? Ty víš, co mne čeká...“

Ještě než se svým skromným průvodcem dosáhl českou hranici, stihla ho hrůzná zpráva, že čtyři jeho bratři, jejich ženy a děti byli po urputném a nemilosrdném boji zavražděni v rodovém sídle Libici dne 28. září 995. Rod Slavníkovců tedy byl krvavě vyvražděn.⁷⁾ Jednalo se o krevní mstu a mocenské boje; že se tím současně zabránil Vojtěchovu návratu snad bylo za-

kalkulováno, ale jistě nebylo hlavním motivem zločinu. I kdybychom tuto krutost posuzovali měřítky 10. století, byla bezpříkladná. Co měl Vojtěch dělat? Měl sám a dobrovolně vkročit na tyto jatky?

Po dnech hluboké sklíčenosti se rozhodl, že využije papežova prozíravě uděleného dovolení, a vydal se do Polska, kde Boleslav Chrabrý přivítal biskupa z rodu Slavníkovců s velkou okázalostí, nabízející mu veškerou pomoc. Vojtěch nepochybně přemýšlel na mstu. Záhy ovšem poznal, že někdejší „pastorační neúspěchy“ a bolestná ztráta všeho přibuzenstva jej tak sklíčuují, že spořádané poměry na polském dvoře jej nikterak nespokojovaly. Doprovázen svým věrným bratrem Radimem-Gaudenciem a mnichem jménem Benedikt, vydal se Vojtěch k severu, vstříc pohanským Prusům. Ti patřili do skupiny baltských národů, v době předhistorické se dorozumívali slovanským jazykem a vůči křesťanství zaujímali od počátku, více než Lotyšů a Litvanů, krajně nepřátelský postoj. Ten se projevil dokonce ještě v 17. stol., když země byla několik staletí germanizovaná, civilizovaná a „křesťanská“. Luteránští kazatelé, kteří přišli Prusům kázat své reformy, s údivem shledali, že v rozlehlých částech kraje se dosud veřejně konají pohanské oběti! (DVORNÍK).⁸⁾

Polský Boleslav měl osobní zájem na úspěchu Vojtěchovy misie, podařilo se mu totiž krátce předtím dobýt část pruského území kolem Gdaňska a okolí.

Misionář

Podle Bruna z Querfurtu se Vojtěch zdržoval načas v Hnězdě (Gniezno), netuše, že mis-

to dosáhne značné proslulosti proto, že v něm bude pohřbeno Vojtěchovo tělo. Během zimy 996–997 se misionářům podařilo v Trzemszině založit benediktinský klášter.

Na jaře 997 se vydal Vojtěch z nedávno dobytého Gdaňska, z rozhodnutí Boleslavova v doprovodu čtyř vojáků, na cestu. Údajně měl namířeno do Samlandu (později částí Východního Pruska). Podle legendy „Utrpení sv. Vojtěcha“, napsané mezi lety 1006 a 1025, se Vojtěch vydal lodí po moři do střediska Prusů, města Truso. Tam se vylodil a kázal polsky evangelium. Prusové v pohraničním území zřejmě polsky rozuměli, považovali ho však za nepřítel, snad i za vyzvědače, neboť vojenská střetnutí s Polskem teprve nedávno skončila. Byl proto vykázán a v člunech se musel se svými průvodci přepravit na pevninu. Vojtěch se domníval, že dokáže své mírumilovné úmysly, když zůstane co nejbližší. Blízko polských hranic vyslídila misionáře pruská vojenská hlídka. Jeden z vojáků, uvádí se, že se jmenoval Sikko – jehož bratr byl usmrcen v polsko-pruském zápole – se zuřivě vrhl na vůdce domnělých polských nepřátel a uťal biskupu Vojtěchovi sekerou hlavu. Vojtěchovo tělo hodili pruští vojáci do moře a jeho průvodce vypudili do polského vnitrozemí. Psal se 23. duben LP 997.

Vlny Baltského moře vyplavily Vojtěchovo tělo na polský břeh, Boleslav je dal dopravit do Hnězda (Gniezno) a tam s velkými poctami pohřbit. Za značné výkupné – praví se, že ji vyvážil zlatem – získal od Prusů též Vojtěchovu hlavu. Podle tehdejší tradice se nyní smělo Polsko nazývat křesťanskou zemí, neboť v jeho půdách byl pohřben mučedník.

Budoucnost vytváří jen ten, kdo dává sebe sama. Kdo chce jen poučovat, kdo chce měnit jen druhé, zůstává neplodný.

Joseph Ratzinger

Pozdější legendy uvádějí, že Vojtěch byl zabit, protože se modlil v pohanském posvátném háji. Jedno je jisté: Tragika této misie je důkazem, že celý Vojtěchův život a jeho působení byl prodchnut živou, hlubokou vírou a touhou hlásat radostné poselství Ježíše Krista. Z čistě lidského pohledu byla také Vojtěchova misijní činnost krátká, navenek v podstatě neúspěšná, a jeho brutální smrt v pusté pohanské zemi se mnohým jevila zdánlivě beze smyslu...

Dokončení příště

Poznámky:

⁶⁾ K uherské misii je třeba podotknout: kolem roku 971 působil v Uhrách Wolfgang z Einsiedeln, později biskup Pilgram z Passova, ve snaze rozšířit pasovskou diecézi na východ. V Uhrách působil ještě několik byzantských misí, a proto nebylo docela jisté, který vliv převáží po „potlačení“ misie sv. Cyrila a Metoděje. Na rozhraní prvního a druhého tisíciletí zvítězil „západní“ vliv. K tomu pravděpodobně svými misemi přispěl. Že by Vojtěch pokřtil Uherského krále Štěpána, lze však vyloučit.

⁷⁾ Vyvraždění Slavníkovců souvisí podle některých badatelů se smrtí Vojtěchovy matky, pocházející z rodu Přemyslovců. Dokud žila, obával se Boleslav tohoto krutého „řešení“. Jiní badatelé (DVORNÍK) považují masakr na Libici výlučně za výsledek mocenského a politického zápole.

⁸⁾ DVORNÍK František, prof. na Harvardské univerz. „Sv. Vojtěch“, str. 80, Řím 1967.

Tisková informace Českých drah

Zvláštní vlaky Českých drah při návštěvě papeže Jana Pavla II.

V rámci plánované návštěvy papeže Jana Pavla II. ve dnech 26. a 27. dubna 1997 v České republice budou pro poutníky, kteří se účastní setkání s papežem Janem Pavlem II. v Hradci Králové dne 26. dubna 1997 a následující den 27. dubna 1997 v Praze, vypraveny zvláštní posilové vlaky Českých drah.

26. dubna 1997 to bude 5 spojů do a z Hradce Králové v těchto směrech s orientačními odjezdy a příjezdy z výchozí a cílové stanice:

- 1) **Bohumín** (odj. 1.26) – Ostrava hl. n. – Pardubice – Hradec Králové hl. n. (příj. 5.20)
- 2) **Olomouc hl. n.** (odj. 3.29) – Pardubice – Hradec Králové hl. n. (příj. 5.51)
- 3) **Přerov** (odj. 3.38) – Pardubice – Hradec Králové hl. n. (příj. 6.27)
- 4) **Brno hl. n.** (odj. 3.30) – Česká Třebová – Pardubice – Hradec Králové hl. n. (příj. 6.55)
- 5) **Praha hl. n.** (odj. 5.36) – Lysá nad Labem – Velký Osek – Hradec Králové hl. n. (příj. 7.36)

Zpáteční cesta bude zajištěna posilovými vlaky takto:

- 1) Hradec Králové hl. n. (odj. 14.38) – Choceň – Olomouc hl. n. – Ostrava hl. n. – **Bohumín** (příj. 18.44)
- 2) Hradec Králové hl. n. (odj. 15.10) – Pardubice – Olomouc hl. n. – **Přerov** (příj. 18.00)
- 3) Hradec Králové hl. n. (odj. 16.15) – Pardubice – Olomouc hl. n. – Přerov – Staré Město u Uherského Hradiště – **Břeclav** (příj. 21.03)
- 4) Hradec Králové hl. n. (odj. 14.13) – Pardubice – Česká Třebová – **Brno hl. n.** (příj. 17.34)
- 5) Hradec Králové hl. n. (odj. 14.54) – Velký Osek – Lysá nad Labem – **Praha hl. n.** (příj. 16.48)

27. dubna 1997 to bude 5 spojů do a z Prahy v těchto směrech s orientačními odjezdy a příjezdy z výchozí a cílové stanice:

- 1) **Český Těšín** (odj. 23.10) – Bohumín – Ostrava hl. n. – Olomouc hl. n. – Praha Holešovice (příj. 4.35)
- 2) **Horní Lideč** (odj. 23.40) – Vsetín – Valašské Meziříčí – Olomouc hl. n. – Praha-Holešovice (příj. 5.10)
- 3) **Břeclav** (odj. 23.35) – Staré Město u Uherského Hradiš-

tě – Přerov – Praha-Holešovice (příj. 5.14)

- 4) **Bylnice** (odj. 22.35) – Uherský Brod – Veselí nad Moravou – Brno hl. n. (příj. 1.58, odj. 2.13) – Havlíčkův Brod – Praha-Holešovice (příj. 6.12)

- 5) **Jaroměř** (odj. 5.48) – Hradec Králové hl. n. – Praha-Dejvice (příj. 8.47)

Zpáteční cesta bude zajištěna posilovými vlaky takto:

- 1) Praha-Holešovice (odj. 14.06) – Olomouc hl. n. – Ostrava hl. n. – **Bohumín** (příj. 19.08)
- 2) Praha-Holešovice (odj. 15.58) – Olomouc hl. n. – Valašské Meziříčí – Vsetín – **Horní Lideč** (příj. 21.30)
- 3) Praha-Holešovice (odj. 15.14) – Přerov – **Staré Město u Uherského Hradiště** (příj. 19.57)
- 4) Praha-Holešovice (odj. 13.46) – Havlíčkův Brod – Brno hl. n. (příj. 17.44, odj.

18.05) – Veselí nad Moravou – Uherský Brod – **Bojkovice** (příj. 20.57)

- 5) Praha-Dejvice (odj. 13.25) – Lysá nad Labem – Velký Osek – **Hradec Králové hl. n.** (příj. 15.54)

Mimo to budou posíleny některé pravidelné rychlíky vyjíždějící z Prahy v odpoledních hodinách. Například jde o rychlík 1273 z Prahy do Českých Budějovic a Summerau s odjezdem z Prahy hl. n. v 15.13 hodin či rychlík 654 z Prahy do Chebu s odjezdem z Prahy hl. n. ve 14.30 hodin.

Odbavení cestujících jízdními doklady bude podle vnitrostátního tarifu Českých drah a ve všech posilových vlacích jsou mimořádně uznány všechny druhy slev (Junior Pas, jízdné pro důchodce atp.).

Cestujícím doporučujeme informovat se jak o místech a časech zastavení zvláštních vlaků v nácestných stanicích, tak i o mimořádně zavedených přípojných vlacích z místních tratí.

Další informace je možno získat také na Internetu na adrese: <http://www.cd rail.cz>.

*Petr Štáhlavský
tiskový mluvčí ČD*

Svatý Vojtěch nebyl první

Oslavujeme 1000. výročí mučednické smrti sv. Vojtěcha a připomínáme si různé jeho zásluhy o šíření Božího království v našich zemích. Mimo jiné jsme mu vděční za to, že k nám přivedl mnichy řádu sv. Benedikta. Právem. Kláštery byly a jsou centry nejen duchovního života, ale i kultury, vzdělání a moudrého přístupu k přírodnímu prostředí. Málodko si však uvědomí, že břevnovský klášter nebyl v Čechách první. V době, kdy sv. Vojtěch s knížetem Boleslavem II. zakládal

klášter v Břevnově, žilo již asi dvacet let řeholní společenství benediktinek na Pražském hradě v klášteře sv. Jiří, založeném Boleslavovou sestrou Mladou. Ta se s řeholí sv. Benedikta seznámila v době svého pobytu v Římě, kde plnila poslání pro ženu poněkud neobvyklé – vedla diplomatickou misi, která měla za úkol získat papežské schválení pro zřízení pražského biskupství.

Dílo abatyše Mlady bylo zrušeno Josefem II., ovšem duch sv. Benedikta je aktuál-

ní a oslovující i dnes. A proto bychom chtěli uspořádat setkání žen a dívek, které se cítí osloveny naším svatým otcem Benediktem. Setkání, kterého se zúčastní i česká benediktinka – sestra Anežka – žijící zatím v Polsku, se uskuteční **v sobotu 10. května 1997 od 9.00 do 16.00 hodin v Arciopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze-Břevnově**. Abychom mohli setkání co nejlépe připravit, potřebovali bychom znát alespoň přibližný počet účastnic. **Prosíme tedy o zprávu na naši adresu: Markétská 1, 169 00 Praha 6-**

-Břevnov. Uved'te také, zda potřebujete zajistit nocleh.

Na setkání se těší břevnovští benediktini a benediktinka sestra Anežka.

Rev. Mons. Jan Graubner
Arcibiskupský ordinariát
Vážený pane biskupe,

s velkou radostí si Vás přeji informovat, že ve středu 9. dubna 1997, ve 12.00 hodin, v Apoštolském paláci lateránském, sídle Římského vikariátu, bude zahájeno zasedání k otevření procesu kanonizace Božího sluhu Fra Aloise Maria Chmela od svatého Kříže, klerika bosých augustiniánů. Zasedání bude předsedat kard. Camillo Ruini, generální vikář Svatého otce.

Tento služebník Boží se narodil v roce 1913 ve Spišské Staré Vsi (Slovensko), studia dokončil v Nowy Targ (Polsko), vstoupil do našeho řádu, do kláštera sv. Kříže ve Lnářích, aby dovršil teologická studia v Římě, kde zemřel v roce 1939 v pověsti svatosti, nabízejíc svůj život pro dobro Církve a za mír na světě. Jeho tělesné ostatky jsou uloženy v římském kostele Gesù e Maria na Via del Corso 45.

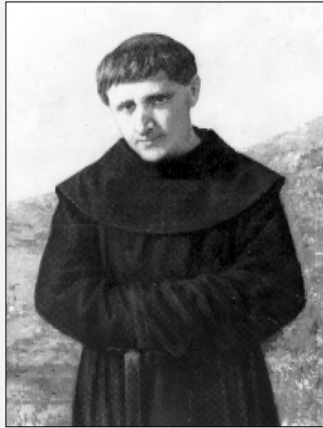
Považuji za důležité oznámit tuto událost také Vám, s důvěrou, že šíření úcty k tomuto služebníku Božímu ve vaší diecézi bude příspěvkem pro příchod dne, ve kterém jej církev prohlásí blahoslaveným. Budu Vám velmi vděčen, jestliže upozorníte poutníky Vaší diecéze směřující do Říma, aby navštívili hrob tohoto Sluhu božího.

Děkuji Vám za spolupráci, jsem k dispozici pro jakoukoliv informaci nebo žádost o předměty vztahující se k jeho úctě.

S přáním požehnaných velikonočních svátků prosím zároveň o Vaše požehnání.

V Římě 17. března 1997

Generální představený P. Eugenio Cavallari

ROŽNOVSKOU BRÁNU 97

vyhlašuje Občanské sdružení
SARKANDER.

Zveme všechny scholy a jiné skupiny zpívající také křesťanské písně, zveme i spoustu posluchačů. Setkání se uskuteční ve dnech 20. – 22. června 1997 v Rožnově p. R. Hlavní program bude probíhat v sobotu 21. června, přijíždět však můžete již v pátek odpoledne. Vezměte s sebou spacák a karimatku. Strava a noclehy jsou zajištěny. Prosíme však o příspěvek na jídlo ve výši 20 Kč, za teplý oběd +30 Kč. Uhradíte po příjezdu na místě. Budete-li zpívat méně známé písně nebo vlastní tvorbu, zašlete prosím texty písní. Prosíme o zaslání i stručné geneze skupiny (pro výstižnější uvedení).

Přihlášky pošlete nejpozději do 14. května 1997. Rychlé jednání je vítáno!!!

Adresa: Petr Špatný, Moravská 1570, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm, tel.: 0651/ 522 75.

Pátek – 18,00 mše svatá, 19,30 divadlo, 21,00 hurá na kutě

Sobota – 7,00 mše svatá, 9,00 vystoupení skupin, 13,00 oběd, 14,00 další vystoupení skupin, 18,00 táborák...

Neděle – 8,15 mše svatá, společné rozloučení v areálu fary, oběd – a zas někdy příště...

V přihlášce na Bránu 97 uveďte:

Název skupiny a počet členů, délku vystoupení (asi 20 minut), farní obec, názvy písní, nástroje, požadavky na techniku, jméno a adresu vedoucího, telefon.

Napište své požadavky na nocleh s obědy a zda si přejete vystupovat odpoledne nebo dopoledne.

Během tisku tohoto čísla jsme obdrželi velmi závažné prohlášení pro pojištěnce MZP. Uveřejníme je v příštím čísle. Ředitel MZP rozesílá všem pojištěncům dopis, kde kromě tohoto prohlášení budou další informace a směrnice. MZP byla ekonomicky úspěšná. Její likvidaci nařídilo ministerstvo, protože nedosáhla předepsaných 30 000 pojištěnců. MZP se však odvolala proti nucenému převedení do VZP a dohodla se o fúzi s Českou zdravotní pojišťovnou, která je čtvrtou nejsilnější a zřídí Mendlovu divizi ČZP. Vyčkejte proto dopisu s uvedeným prohlášením dr. Dvorníka.

**DRAZÍ PŘÁTELÉ MINISTRANTI, OZNA-
 MUJEME VÁM PROGRAM NAŠICH AKCÍ
 NA MĚSÍC KVĚTEN:**

30. 4. – 4. 5. 1997 – Mezinárodní hry salesiánské mládeže ve Varšavě, Polsko. Divácká účast na některých turnajích, možnost sehrání přátelských zápasů (stolní tenis, fotbal, basketbal). Prohlídka pamětihodností Varšavy a okolí, návštěva některých poutních míst.

23. 5. – 25. 5. 1997 – salesiánská pout' v Brně. Prohlídka místních pamětihodností, uvažujeme i o projížďce lodí na brněnské přehradě.

30. 5. – 1. 6. 1997 – pout' salesiánů na posvátném Hostýně. Ubytování budeme na skautské základně ve Fryštáku, odkud půjdeme 4 hodiny pěšky na Sv. Hostýn.

Zájemci o účast, hlase se na této adrese: P. Jan Hurník, SDB, Farní úřad č. 107 – učiliště, 798 09 Vřesovice, tel.: 0508/781 81.

**OSLAVY SVÁTKU SV. VOJTĚCHA
 V BROUMOVĚ**

Sobota 19. dubna: koncert duchovní hudby – **Pocta sv. Vojtěchovi** v provedení Pěveckého sboru Akademického gymnázia z Prahy v 19.30 hod. v klášterním kostele sv. Vojtěcha.

SVATVOJTĚŠSKÉ TRIDUUM:

pondělí 21. dubna: slavná mše sv. v 18.00 hod. v klášterním kostele sv. Vojtěcha;

úterý 22. dubna: slavná mše sv. v 18.00 hod. v klášterním kostele sv. Vojtěcha s udělováním novokněžského požehnání (celebruje P. Ing. Jiří Šlégr);

středa 23. dubna: setkání Otce biskupa Karla Otčenáška s farníky broumovských farností v 16.00 hod. v klášteře. Pontifikální mše svatá v klášterním kostele v 18.00 hod. – celebruje Mons. Karel Otčenášek, účinkuje pěvecký sbor Stěnavan.

**CK BARTHOLOMEUM – POŘADÁ ZÁJEZD
 DO MEDJUGORJE 30. 5. – 6. 6. 1997**

Duchovní program i duchovní doprovod zajištěn. Cena 2 000 Kč + 10 DM/noc. Zašleme podrobný program zájezdu. Ještě několik míst volných.

Přihlášky – CK Bartholomeum Benedettiho 497, 530 03 Pardubice, tel. 040/218 91.

**AVETOUR – Jiří Chválek, Dobruška
 VELKÝ AFROEVROPSKÝ OKRUH**

21. 5. – 7. 6. 1997 – 13 990 Kč – s klimatizovaným luxusním busem. Lurdy, La Saleta, Garabandal, Fatima, Montserrat, Granada, Salamanca aj. MAROKO – Casablanca, Rabat, Marakéš, Fés, Meknes, Atlas aj.

Přihlášky: C. K. AVETOUR-Jiří Chválek, Družstevní 995, 518 01 Dobruška, tel./fax: 0443/219 29, 0602/44 16 70, mobil. tel.: 0601/24 58 64.

**Neděle 20. 4. – 4. velikonoční
1 Jan 3,1–2**

Jsem Boží děti. Jsem Boží dítě. Teď, od křtu, ne až někdy, až budu lepší. Podívejme se tedy ve světle tohoto slova z naší pozice na Boha anebo zase z Boží pozice na sebe.

Pondělí 21. 4. – Sk 11,1–18

Jestliže i apoštol Petr pronikal postupně do apoštolátu a potřeboval konkrétní zásah Boží moudrosti (viz jeho sen), pak i pro mne platí, že budu postupně uváděn Božím Duchem do hloubky víry a konkrétního poslání. To vyžaduje moji soustředěnou pozornost, moji modlitbu.

Úterý 22. 4. – Sk 11,19–26

Bůh chce působit skrze člověka. Apoštolát není věc náhody ani holé praxe. Je Boží metodou a odhaluje i pravou důstojnost člověka jakožto spolupracovníka na díle spásy. Jsem-li tak drahocenný v očích Božích, oč drahocennější mi musí být můj vztah k Bohu?

**Středa 23. 4. – svatý Vojtěch
Jan 10,11–16**

Ježíšova touha po uvedení ovcí do jednoho ovčince je krásná. Neobejde se ale bez našich těžkostí a ztrát. Pohled na mučedníka Vojtěcha nás na tuto skutečnost upozorňuje a zároveň dodává odvalu: dát život pro věc Dobrého Pastýře není nakonec ztrátou!

Čtvrtek 24. 4. – Sk 13,13–25

Kdo nezná Písmo, nezná Krista (sv. Jeroným). Tedy: kdo nezná Starý zákon, nepochopí plně Nový zákon. Pavel správně vychází z dějin vyvoleného národa, chceli připravit Antiošské na Krista. Naučme se vidět dějiny spásy komplexně. Vnímejme celé Boží dílo s člověkem.

**Pátek 25. 4. – svatý Marek –
Mk 16,15–20**

Ježíš své učedníky posílá do světa vyzbrojené mocí Boží, a ne mocí lidskou. Tuto moc Boží, která je každému nějak propůjčována, je třeba znát. Jinak budeme v pokušení toužit po lidské moci, která neosvobozuje od zla, ale spoutává.

Sobota 26. 4. – Sk 13,44–52

Židé jednali s Pavlem a Barabášem tak, jak čteme, proto, že byli přesvědčeni o tom, že nepotřebují vyšší pravdu než Mojžíšovu. Nepochopili, že stará pravda je mrtvá, nastoupí-li nová – totiž Kristus. On je Pravda! Proto požaduje, abychom ho stále hlouběji a nověji vnímali, v Božím slově i v modlitbě!

Neděle 20. dubna 4. neděle velikonoční	- 1. et.: Sk 4,8–12 Ž: 118 (117),1+8–9 21–23,26+28–29 2. et.: 1 Jan 3,1–2 Ev.: Jan 10,11–18	odp.: 22
Pondělí 21. dubna férie	- 1. et.: Sk 11,1–18 Ž: 41,2–3; 42,3,4 Ev.: Jan 10,1–10	odp.: 41,3a
Úterý 22. dubna férie	- 1. et.: Sk 11,19–26 Ž: 86,1–3,4–5,6–7 Ev.: Jan 10,22–30	odp.: Ž 116,1a
Středa 23. dubna svátek sv. Vojtěcha, biskupa a mučedníka	- 1. et.: Sk 13,46–49 Ž: 96 (95),1–2a,2b–3,7–8a,10 Ev.: Jan 10,11–16	odp.: slov. 3
Čtvrtek 24. dubna sv. Jiří, nezávazná památka	- 1. et.: Sk 13,13–25 Ž: 88,2–3,21–22,25+27 Ev.: Jan 13,16–20	odp.: slov. 2a
Pátek 25. dubna svátek sv. Marka, evangelisty	- 1. et.: 1 Petr 5,5b–14 Ž: 89 (88),2–3,6–7,16–17 Ev.: Mk 16,15–20	odp.: 2a
Sobota 26. dubna férie	- 1. et.: Sk 13,44–52 Ž: 97,1,2–3ab,3cd–4 Ev.: Jan 14,7–14	odp.: 3c

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	20. 4.	21. 4.	22. 4.	23. 4.	24. 4.	25. 4.	26. 4.
Antifona	518	518	518	1722	518	1354	518
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	518	518	518	1349	518	1673	518
Antifony	563	1151	1167	1183	1198	1674	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	813	1229
Kr. čtení a zpěv	563	567	570	1350	577	1674	583
Antifona k Zach. kantiku	563	567	570	1350	577	1354	583
Prosby	564	567	571	1724	577	1675	584
Záv. modlitba	564	568	571	1350	578	1354	584
Modlitba během dne:							
Hymnus	519	519	519	519	519	519	519
Antifony	519	519	519	519	519	519	519
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	564	569	571	574	578	1684	584
Záv. modlitba	564	568	571	574	578	1354	584
Nešpory: SO							
Hymnus	517	517	517	517	1351	517	1677
Antifony	561	565	569	572	1193	1208	1678
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	1678
Kr. čtení a zpěv	561	565	569	572	1352	579	1680
Ant. ke kant. P. M.	562	566	569	572	1352	579	1354
Prosby	562	566	569	572	1731	579	1681
Záv. modlitba	364	564	568	571	1350	578	1354
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc

Objednávání Světla

**Světlo si lze objednat
na adrese:**

* * *

**Matice cyrilometodějská
s. r. o.**

EXPEDICE

**Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1**

* * *

**Zájemce o předplatné
ze Slovenska prosíme,
aby se obrátili
na firmu RODENY
(adresa je uvedena
v tiráži), která Vám dá
instrukce
a zašle složenku
na zaplacení.**

Novinky
MCM

CÍRKEV SE USKUTEČŇUJE VE FARNOSTI

Edward Górecki

Farnost je místem, kde se uskutečňuje život církve. Ve farnosti se věřící učí odpovědnosti za církev. Farnost je místem, kde se ve společenství věřících hlásá evangelium a kde toto společenství přijímá a rozvíjí Boží život skrze svátosti v každém ze svých členů.

Účelem knihy je dát do rukou kněží, bohoslovců a laiků zapojených do práce ve farnosti pomůcku, která nadchne k reflexi a také poukáže na právní rámec existence a působení ve farnosti. Čtenář v knize nalezne podrobný teologický a kanonický rozbor pojmu „farnost“.

V části, která se zabývá teologií farnosti, je položen hlavní důraz na biblické chápání tohoto pojmu a na učení II. vatikánského koncilu. Samostatnou část tvoří téma Farnost podle kodexu Jana Pavla II., její kanonicko-právní postavení.

Další velkou kapitolu tvoří pojednání o věřících ve farnosti a jejich právním postavení. Zde jsou rozebírána práva a povinnosti věřících vůči církevnímu společenství. Důraz je položen na službu a úkoly laiků v církvi, jejich povinnost přispívat k posvěcování církve.

Celá druhá část knihy je věnována pastýřské službě kněží ve farnosti. Tato část je určena zejména kněžím, avšak každý věřící zde najde mnoho podnětů pro postoje, kterými může kněz v jeho práci a odpovědnosti za farnost významně pomáhat.

Brož. A5, 175 stran, cena 73 Kč.

Upozornění pro čtenáře:

V příštím čísle Světla bude uveřejněna nabídka všech novinek a některých dalších titulů nakladatelství MCM s. r. o. Doporučujeme vám proto s případnou objednávkou této knihy počkat do příštího čísla, aby vám poštovné vyšlo levněji.

771 00 Olomouc 1
Dolní nám. 24
EXPEDICE
Matice cyrilometodějská s.r.o.

Odesílatel:

Novinové výplatné

Placeno předem
706 035

SVĚTLO – týdeník Matice Cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03. Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-F/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 087/41 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SF, š. p. ZSRF Bratislava, č.j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlašuji redakce: U tisku o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.); se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.